

KRIŽIOKAI.

— Interludium aprašymas per Henryka Sinkewicz. —
12 GULDE ANT LIETUVIŠKO
JONAS B. SMELTERIS.

Agne per tuos kelis metus žiniai patarpo, bet atmaine jia ne tiek ugis ir patarpimas, kiek rintumas, kurio pirma neture jo da, kaip koža bewiena iš jaunu mergaiciu. Seniaus kaip wienarskine su palaidoms kasoms, raita ant arklio waj kesi po miszkus paskui zubrus, galema buvo palaikyti jia uz prasta patogen mergaiten isz kaimo, dabarties isz pirmo žvilgtelėjimo galema buvo sprensti, jog tai augšto gimimo pana, toki rintuma galia matiti ant jos gražaus weido. Zbiskus patemio teipogi, kad senowes jios linksnumas dingo, bet tuom mažiau stebėjosi, kadangi žinojo, jogei iji pasiliko be tewu, apskriczia sierata, negu tuo jiosos rintumu ir swarbumas. Isz pradziū aiskino saw tai, kad puikus rubai priduođa jiet tais ipatibias. Todel toliđ žiurejo ant jos auksuoto platas raiškiszio ant galwos, kas dare jia tartum karunawota, ant balto kaklo papuozto kelioms eilems puikiu, tikru karaliu, ant jos gražaus žiedro sijo, brangiai papuozto, aptempencio ligiai jos augsta, gražu krutinen — ir kalbejo saw duszoje: "Tikra kuningajskziene". Bet netrukus pripazino kad ne rubai puikus atmaine jia, o tas atmainas jioje pagimide kitos priezastis, suprato gerai, kad ir apsiwiklusi jiai dabar in prasta apsiwiklima, ne teip lengwai painti galema butu jia, kaip kitados.

Ne be uzwidow mate teipogi žiurinczius in jia kareiwius, o galop patemio, jog ir Lotaringietis de Lorch'eas in seime in jia saw akis ir žiuri kaip kad in "danuosan paimta", tas Zbiskuz uzrustino. Patemio jia in kuningajskziene Ona-Da nule, kuri atsizweligus in tarnaujenti jiei Zbiskuz tare:

— Ar matai pona de Lorch'e'a! Matomai jis welei insimilejens, kas pazimu ant jio.

Potam atsikreipus in szali Agnes, arba perwedus akimis pro wias panas, tare:

Toji mergina, su kuriaje priesz wakarienen kalbejai, ira žibinte tarp zwakiu.

Zbiskuz jaute, kad kokia tai neisaiszkzinoma gale pri-traukineje jia prie Agnes, kaip maguitas pri-traukineje prie sawens pliena, žinojo jog ji ira milinezia ir milema, jaute, kad geresnes ipatos niekur nerastu, kuri teip tikrai sanjaustu su juom, kad nekokia szirdis neturi tiek sawije gerumo, sangailio kiek randasi merginos szirdyje, kad tik su jiaje, kaip kad su sawo geriausia sesutiu nori dalitis szirdies jaunais. Wienok ta wakara negalejo su jiaje kalbeti, o tai delto, kad tarnawo kuningajskztieniai ir dainininkai per isztisa laika puotos dainawo ir muzike teip garsiai uze, kad ir sedintie szale wienas kito, turedawo prislenskus garsiai kalbeti, idant klausitojas girdetu. Ponios pirma pasikele no stalu, negu wirai, kurie mego, ir seke paproti, sedeti prie stalu iki galui puotu, besibo winant tauremis.

Drauge su kuningajskztienia turejo eiti ir Agne, todel tik linkelejo Zbiskuzi su galwa, nusizipsojo meliai in jin ir nuejo.

Weliba jau nakezia sugrizinejo Zbiskuz su de Lorch'e'u drauge su sawo ginklaneszia in wiesbuti no puotos. Per walanda ejo tiledami, abudu praskinden misliu, galop, pri-sitinant jiems link wiesbutio de Lorch'e'as atsiliepe in sawo ginklaneszi woksizkai, o szis tare in Zbiskuz lenkiskai:

— Ponas mano nereto klausie, jus poita, apie ka toki.

— Gerai!

Tuomet Lotaringietis kalbejo ka tokio in ginklaneszi szipsodamas, po kam szis tare:

— Ponas mano nereto pasiklaust pas jumis ponia. ar toji pana su kuriaje Jiusu milista, kalbejoj priesz wakarienen zemiskai, mirszanti buites, argi tikrai esa aniuolu isz dangaus?

— Pasekik sawo ponui — atsake Zbiskuz — jog asz stebiuosiu, kad jiam wisos isziuri aniuolais. Sakens kad jos in Lietuva, in Wilniu, idant regeti gražias Lietuwaitias, potam isz tos priezasties geide in Plocka, czia szedien norejo su kareiwu Taczewskiu galinetis, ar muszitis usz kokia ten Agnieszka, o dabar jau garbina kita. Argi pas jin tokis tik twirtumas, ar tik tokis kareiwiskas tikejimas?

Apsakius zodzius Zbiskaus ginklanesziui, del Lotaringie czio, de Lorch'e'as tare:

— Teisiben kalbi! Neira pas mane twirtumonetiketi negali! Rasi, ne kareiwiskiu pentinu nerwetas esniu neszioti. Kas link panos Agnieszkos — teisibe, padarens esniu priza-dus amziuos isztikimistes jiei, ir gal isztwersiu, bet ar nesuju dinsiū tawens, apsakimu, kaip ji blogai su manim apsiejo Czersko pilij.

Ir atsidusens sunkiai, tuotarpu, kuomet jio ginklaneszi apsakinejo jio zodzius Zbiskui, žiurejo in žwaigždeta dangu ant kurio jau Rituosia baltawo auszra. Apsakius skidane-sziui, pradejo welei:

— Pasake man, kad newidow jios ira tulas burtinai-kas, bokszte miszkuosia givenantis, kursai kas metas isziunti-neje smaka, idant praritu jia, o ermis kas met artinasi link muru czerskos pilies, ir jaigu jia nuzwelgtu, tikrai praritu. Liepe man, idant nuzwelgtu ermini sutwerima... Ak! su-prask, ka da papasakosiu; jaigu sztoziau ant paroditos wietos ir smaka nugaluočiau tuomet ji mane priimtu... Asz su di-dziausiu noru pasiraziu iszpilditi jios reikalawimus. Sto-jau ant žinomow wietos, in kur smakas atjedawo, buvo tai nak czia, bet iszwidau basiu ermini sutwerima, kuris nedideliame ateziju nepasijudinamai stowejo; diaugsmas uzliejo duszen mano, nes pamisliju: ar pats prazuwisu, arba amžina garben ingisui saw, iszgelbedamas pana no prarijimo smako. Bet kad szokau link ermio, idant perskriosti ana ragotinia... ka-gi iszwidau kaip misliji? Geda pasakot sztai dideli maizsa sziaudais priksimta paguldi ant mediniu, inkaltu in žemen, kuoleliu su pritaista isz wirwui wuodega!... Supranti ka in-gijau? Isz samtos nentrimdamas, iszsauskiau du tenaitiniu kareiwu ant grumes, no kuriu likausiu ingaletu... Sztai ka padare man toji, kuria labiau uz wias kitas ant pasaules garbinaw, kuria tik wienatinen norejau mileti...

Zbiskuz beklansans tos juokingos apsakos, jaigu ne szirdgela jaustu sawije, arba jaigu newutu saugojensis da di-desnen kartiben suteikti jaunam sawo sandraugui, isztikruju butu prunkstetejens garsiai juokais, todel atsake rimtai:

— Gal padare tai tik per szpasa, gal suwis ne nepamis-lijo, jog tokio sawo darbu iszjuoks tawe!

— Asz jiai downojau — atsake Lotaringietis, — ge-riaisi darodima to turi, kad usz jios garben norejau su kare-iwu Taczewskiu galinetis, arba ir grumiesiu ant mirties.

— Ne darik to! — atsake da rimcziau Zbiskuz.

— Ar manai, kad giwasti sawo branginu? Weluk man karta mirt, negu wariti toki giwienima, kureme neturiu jokiu smagumu o tik wien kartibes in liudnumai.

Ant ritejans kuningajskztis Jauzdis liepe jiedmwiems prisijungti prie jio pulko ir dalibauti medzioneje. Jojent wi sam tuntu in girias ant medziones, Zbiskuz turedamas progą kalbeti su jaunu kuningajskzeiu Jamontu, pasinaudojo isz jios, pertai patire daug palinksminejencio jin.

— Iszrengent man wakare, karaliu — kalbejo Jamon-tas in jauna kareiw — priminiau jiam tawe. O kad buwo prie to ir Taczewskis abudu papasakojome, ipacz jiai, kada-gi daugiaus žino apie tawe, apie wiusu nusitikimus tawo; ne-pamirszo pasakiti teipgi, kad galuotinia Križiokai paeme in nelaiswen tawo dedziū, Motiejū. Karalius, kursai jau ir teip daug rustinensis ant Križioku usz jio piktadaristas, iszklausens apsakimo Taczewskio, in szirdens, paszauke: "Ne geru zodziū in juos, o ragotinia, ragotinia!" Taczewskis ticzios dametine jo ant ugnies malku ir gimde szirdije karaliaus didesnen ant Križioku. Todel karalius ritmeti, laukent pasintuniam kri-žiokiskiem prie bromo ant karaliaus, ne zwilgtelėjo ant ju, nors tiedu ir lankstesi ik' zemiai.

Tu buk twirtu, kad ir usz tawo dedziū karalius prispaus mistra, nes jau jio malowes niekad, rasi, neingis, ne neats-kes sawo siekiu, kas link Didzio Lietuwos kuningajskzeio Vitautu.

Teip ramino Zbiskuz jaunus kuningajskztis Jamontas, Zbiskui smagiaw buwo jau ant szirdies, o da linksmiau buwo jio po medikolai, kadangi jio drauge su Agnia. Laikia mdzoniu wisi turejo laiswen, sugrizinejo todel isz giru po-omis, o kad neėjo jokiai porai apie tai, idant laikitis arti kitos, todel galema buwo gerai pasikalbeti su tuom su kuo kas jojo.

Agne kuri drangawo kuningajskztieniai Zemawitieniai ant medziones, pasirupino progos joti atgal su Zbiskuz. Ji patirus jau pirmo no glawo apie "nelaiswen pas Križiokus Motiejaus, iszprasz kuningajskzties paraszimo laiszko in mistra, o ir patsai pasiuntinis križiokiskas von Wenden'as sa wo laiszke in mistra, kureme danesniejo anam, kas dedasi Plocke, ant nore kuningajskzties Aleksandros, aprasz ir apie ta dalika, jog jaigu nori ingiti bieziulisten karaliszka pri-walo praszalinti wias priezastis, kokios karaliu rustino, turi patsai ruszianai prisakiti konturiamis paružej, idant paliais-tu žinius wias wergus isz nelaiswes. Isz to Zbiskuz galejo pasidziaugt, kadangi twirtai mane, jog mistras padaris tai, nes jiam labai ejo apie sandara su Jagaila, kuri Zokona galetu apsaugot no baimes ir sunkiniu, nes praszalintu Vitautu.

— Padariau ka galejau antgreito padariti — kalbejo Agne. — Bet wilnosiu bus ir to pakaktina.

— Jaigu newutu tas weikalas su tais nedorais weidma-niais, klasteriais — nenoreciau, kad del musizsko daliko pat-sai karalius turetu darba; nuweceziau uzmokesti, ir atlikta, bet negalema jiems suwis uszikieti, inliudus in ju nasrus neesi twirtu, ar gi wias iszeji...

— Suprantu — atsake Agne.

— Jius dar' tes wiaslab suprantate — usztemiojo jaunus kareiwis. — Pakol giwensiu, ne nenustosiu jums dekingu buti.

Agne pakele ant jio sawo gražias akis ir lig szipsodama-si, paklause:

— Kodelgi newadini manens "tu"? Jug esame pažinstu mais no senai.

— Nezinau! — atsake Zbiskuz. Nelemta man, kaszin kodel, teip jumis wadinti, kadangi jius jau netoji pati Agne, kuria pažinojau Zgozelicuos, o isziurint, nei...

Ir pertrauke, negaledamas atrasti to su kuom galetu jia suliginti, ji tuotarpu atsake:

— Teip netoji, nes man jau keli metai daugiaus... Jug ir asz rupeziu prialaidesi... nes, zinai esniu naslaite.

— Zinau, teisibe, kad ir tewo netekote, kurio dusziai teszwiezia amžina szwiesibe.

Per nekoki laika joje tiledami, abudu pasineren misliu-sitaritum usziklausen tikame oszime miszko; galop Agne atsilie-pe welei:

— O po iszpirkimu dedziaus Motiejaus, pasiliksite swi-zaui?

Zbiskuz pažiurejo in jia, kaip kad su nusistebejimu, ka-dangi iki sziaukl atsidawusiu budans galiesciai, nuliudimui suwis ne nepamislijo apie tai, ka padaris, iszpiskens isz nelai-wes Motiejū. Pakele dabarties augstin akis, kaip kad ap swarstans szis klausima, o po walandai atsake:

— Nezinau da. Ale kaip galu žinot? Zinau wia-tai, kad kur keliuasiu in ir mano nelaiminga dalis seks ps-kuai... nelaiminga, sunki mano dalis, sunkus mano likimas!... Dedziū iszpiskusi, o potam, negut in Lietuwa ir ten tarbuti Vitautui kareje su Križiokais, kur sawo priza-dus greiciau isztiesesi — ir gal prazuwisu.

Agnes akisia subligejo aszaros ir atsiliepe in jinausiu, kureme skambejo gailingas praszimas:

— Nedarik to, nezuk, nezuk!

Ir welei nutilo abudu, ir net priariatus jiemstink mu-ru mieto, Zbiskuz nukrete no sawens nesmagias karczas mislis ir tare:

— O jius? — o tu — pasiliksi ezicnais prietuningaik-sztienes?

— Ne! Iszsilgau labai jau broliu ir saw tewiszes, trokstu grizti. Wilkuts ir Preslawas, rasi, au senei apsi-weden, o kad ir ne, tai juodwieju suwis nebije.

— Duos Diewas, kad tawe dedzius man palides net iki namu. Jis tokius eses tawo prieteliu, kad jiam wisiszkai gali uszikieti. Tu jio ir neapliaisi.

— Priza-du, kad busiu jiam, kaip ka tikra dukteria...

Ir apsiwerke, kadangi skaumas ir jinaumas suspaude jiei szirdi.

Ant ritojans po medzoniai pribuw in wiesbuti, kure-mia Zbiskuz pasidamens turejo kwatj. Powalas Taczew-ski, ir apreizke jaunam kareiwui, ka karalius tuojas po Dewintiniu iszjudins in Racionzka, ir susitiks su didziuo-jum mistru, ir kad jis ira prisikritas kare.

Zbiskuz dideliai nudziugens in praneszinu Taczew-ski, kadangi tas prijungimas jio ir burio karaliszku didziu-ju netik apsaugojo jin no klastu suwedziojimo križiokis-ku, bet suteikinejo ir didelen geru.

Nors szionkart prie kare ar rasi, o buti tarp tokiu, ku-rie ne tik saw szalij apsigarbi, ale ir uzrubezia, garbe nemeza! Todel jaunus kareiw pirmoja walandoja isz dziaug-smo pamirszo apie sawo nuliū, ir galistai; suspaudamas Taczewskiu druczian rankas, kamsi kalbejo:

— Jums, tamista, am kitam turiu buti dekingu, jums, jums!

— Man tik isz dal — atsake Taczewskis.

— Kuningajskztis, ezicnaitne in daug prie to priside-jo, bet labiausiai dekingumiai tuojas nuejti padekawot, idant nepalaikitu taw su nedekinga.

Skurus III.

JAGAILA pribuw in Racionzka nemalonus, piktas, uzrus-tintas nelabestis Križioku ir melagingoms apkalboms ant jio, kurias Križiokai skelbe ne tik kitosia Wakaru szalies wieszpaties, bet ir pacziamie Rime. Todel suwis neno-rejo dariti santu su Križiokais, kas link sawitarpiniu di-ku, nieko bewe, weliaus toje paczijoje wietoje tapo padari-ka, net in du ir atsieme no Križioku neteisiai atiduota per Opolezika...

— Dobzyniaus su Dobzyniu ir Bobraunika.

— Jis danderibu apie Dobzyniu — dare ta

Mistras nenor...

piezioms — ir kaip jis pats teip ir kiti wirszininkai Zokono kartojo nuolatai Lenkijai: "Kares su jumis, ne su Lietuwa tu reti neomime, bet Zemaitija musu, kadangi mums jia patsai Vitautas ira atidawens. Priza-dekit tikrai, kad jio neszelpsite o kare apistows weikiai ir jis nusiramins, nesitiedamas isz nie kur pagelbos; Jaigu priza-desite mums wien tik ta, ka reika-laujeme, o tada galesime pasikalbeti apie Dobzyniu".

Wienok roduninkai karaliszki supraten, kuom blizga zodziai Križioku, suwis netiko ant ju propozicijos. Atsake, jog karalius turi augszciausia waldzia ant Lietuwos, o ne jie ir jie neturi tiesos ateminet no Vitauto lietuwiszka sosta, idant atiduot jin Skirgailai. Mistras tad kalbejens, kad jaigu tik Jagailos waldzia priklauso sostas Lietuwos, tai turi prisakiti sawo wietininkui Vitautui, idant nusiramintu ir atiduotu Ze-maitijen Zokonui, nes priesingam karte Zokonas priverstas bus kariat priesaiz Vitauta iki tolaik, pakol nenurandis jio ir nesugrazins saw Zemaitijen; teip ginczas tekiniu ejo, negalans uszibaigiti. Karalius nenorendamas ant nieko susitaikiti su Križiokais su nekantribia kalbejo mistru, jog jaigu Zemaiti-ja butu laiminga po Zokono waldzia, niekadus Vitautas neusz-totu usz jia, niekadus Zemaiticia nepasikeltu. Bet kad Zoko-nas spaudzia nezmomiskai liaudi, kad elgesi barbariszka todel teisingiste turi stoti apginime skriaustu, nes ir jie negi-wulai o žmones — kaip szaukia patis — ir jie turi jaus-mus o Vitautas elgesi wiszszkai teisingai, jaigu gina sawo ta-ticzius no nelabu Križioku, todel jio darbo papeikti suwis ne-galema. Tad mistras križiokiskas matidamas, kad nedaug laimes, stengesi nuraminti rustiben Jagailos, kadangi bijojo jio; nepaisindamas ant murmejimu, nekuriu didziuojeziu-siu križiokiskiu wirszininku, kuriems nusizeminimo priesz Jagailos galiben nesinorejo, pradejo su nusizeminimu kalbeti; bet kad ir tame nusizeminime skambejo nekarta grumojimas pasieptas po rubu szwelnio zodziu, todel karalius pastojo ne-permeldzemu ir nesudermingu. Ant ritojans jau reikejo kal-beti apie maziaus swarbins dalikus, pametus swarbiausius be jokiu nutarimu.

Karalius pradejo szarpiai barti mistra, jog daliaidzia kopturiamis paružej tureti susineszinu su miszku latrais, kuie ant žmoniū keliaujenciu uszpuolineje ir gabena tuosus anims in nelaiswen. Nepamirszo ant darodimo teisiuomu sawo zodziu, perstatit mistru dangeli nelabiszku križiokis-ku ko uszginecti newuwo galema, kaip antai: pagriebimo witwilstia Jurando duktes, potam suwiliojimo per jiuosus Juando ir nukankinimo jio, kaip jo jio duktes. Mistras ir neinginciojo, bet usziskeikinejo, kad jis to suwis nebežinojo, o lada karalius primine jiam ir pameina in nelaiswen per-brilus von Baden'us Motiejaus isz Bogdanciaus, reikalanda-mas, idant butu paliaistu, mistras pradejo iszmetinoti kara-liu, kad ir jis sawo kareiwu nesuwaldo, kadangi negana to kad Vitautas klasta padare, bet ir kareiwiai lenkiskai, kaip anai: Motiejus isz Bogdanciaus, jio brolenas ir kiti szelp-e Zemaičius, pasikelelius, stabmeldzius, o priesaiz Križiū nesi-dwi kariat, kuriuos Diewas nubande, ant ko ir uszsielpne, ne wieni prazuwo, o jaunus ir senas pateko in ju wergija ir ir iszsielpno ant teisingos, krikszeioniszkos bausnės. Ant jame karalius žinojens apie juodwieju siekius ir pertai moke joir tame dalika sumusziti teisinga, ant ju, darodima, tuo legwiau, kad prie jio buwo patsai Zbiskuz, o prie mistro ldu du broliai von Baden'ai, kurie pribuwo del tos priezasties kad wiliojosi galesiant ezion galinetis su lenkiskais kare-iwais. De paskia, kadangi jio, barto nusiakima kas lik padarimo sandaros su karalium, uszprasziti jin ant puo-tos pas sawe in Toruni, kur butu insteigtos iwairios zaisles ir pasinksmimimai, bet kad neatsieke sawo siekiu, kurie da pa-tyre rustiben ir didesnen neapikanta Jagailo szirdije, musto jo Križiokai noru in linksminimosi.

Teisibe, jog kareiwiai ritmezciais sawitarpie bande pajie-gas, bet ir tame križiokiskai kareiwiai, kaip pasakens Jomon-tas: ne wieno isz ju weidas nepraspingojo dziaugsnu, kada-gi ne wienas negalejens didziotis sawo stiprumu. Prie tos progos Zbiskuz pradejens su von Baden'as kalba apie iszp-ir kima dedziaus sawo. Lotaringietis de Lorch'e'as, kursai buda mas growu, ponu turtingu ir žmogus dideliai žimus, prieszino si staciaz mekojimu; piningu Zbiskaus del Arnoldo, bet jau ias kareiwis manidamas kad to neatbutina reikalauje jio garbe, kadangi buwo dawens "zodi" del von Baden'u, kad isz eses sawo priza-djima, prieszinosi newat tam, kad patsai Ar-noldas nuliadinejo preken ir liepe suwis nesimaiszit in tai Lotaringieciui.

Arnoldas von Baden'as buwo žmogumi gan' prastu, kuris didziausi ipatibe — buwo stiprumas ranku ir pecziu, o idos buwo tos, kad buwo rambios iszminties, gobus ant piningu, bet, teisiben pasakius, žmogus neblogos, daugiaus teisingisten negantis. Nebuwo jame križiokiszko klastingo budo, todel ir neuzlepsens priesz Zbiskuz priezastes del kurios nereikala-veno jio piningu wisu, kiek buwo susiderejen.

— Sandaros karalius su mistru nepadaris — kalbejo jis — jau tai inspeti nesunku, bet padaris tai, idant iszmainiti ne laiswius; taigi, tu tokiame karte atgausi sawo tewabroli be wieno skatiko. Asz, matai, noriu bent kiek gauti no tawens delto, kad pas mane czeraslas tuszczias wisuomet, ir nekarta buna teip, kad neisztenku netriju gorcziu alaus, o be penkiu, ar szesziū apsiejt negaliu!

Zbiskuz rustinosi ant jio usz tokius zodzius ir atsake jiam:

— Moku taw, nes dawiau sawo zodi, o pigiau nenoriu, idant zinotumiai, kad mudu esama tiek werti!

Arnoldas su didziū linksmumu suspaude jiam ranka, o Križiokai ir lenkiszki kareiwiai gire jin usz twirtuma ir iszte-sejima to, ka pasako, ir kalbejo:

— Teisingai, nors da jaunus, uszsielpno neszioti juosta ir aukso pentinus, nes moka tikrai sawo garben ir teisingisten saugoti.

Tuotarpu karalius su mistru tikrai susitaikie iszmainti wergus, prie ko pasirode stebetini daiktai, apie ka weliaus wiskupai ir wirszininkai karaliszki raszinejen laiszkus in po-pieziu in kitus wieszpaczius. Sztai wergai isz Jagailos puses, kuriu buwo nemaži, teipjau, bet wisi buwo wirais patarpusis, pacziamie wieke ir amžij, paimti in nelaiswen paružezisia musztinesia, kuomet križiokiszki nelaiswai susidjo dangiau-siai isz moterizuku... ir waiku pagrieltu naktimis laike ke-lioniu, bei uszpuolinejimo ant kaimu. Patsai popiezius at-kreipe ant to daliko sawo atida ir, nors Jonas von Felde, pro-kuratoris križiokiskas prie Apasztaliszko sosto stengesi, kaip tik iszgalejo iszteisincti zokoninkus, garsiai iszreiszke sawo uszsiurustinima ant Zokono, kuri nubare usz jio nedora elgi masi.

Kas link laiswes Motiejaus, mistras su sawo wiriausibia prieszinosi palaidimui jio, kas wienok newuwo tikribia, o tik tai buwo tas prieszininimas nuduotos, idant pridut daliku didesnen swarba. Twirtimo mistras, kad kareiwis, kriksze-cioniu budamas usz kowojima priesaizs krikszezoniben, prie-saizs Zokona, szelpent stabmeldzius, uszsielpno ant mirti-nens bausmes ir pagal teisingistes tur' buti nubastas teip. Wel-tui roduninkai karaliszki aiskino jiam priezasti pasielgimu abegu kareiwu ir perstatinejo grinus darodimus teisingo el-

gimosi, mistras prieszinosi inreicziai ir pridure stebetinu patai-kimu bewiek tuos paczius zodzius, kuriuos kituomet kunin-gajskztiene Zemawitene pasakisiu senam kareiwui Motiejui isz Bogdanciaus:

— Sawuosius palaikote usz nekaltus awinelius, o nu-siszkus usz wilkus, bet tie awineliai tuos keturis wilkus, ku-rie Jurando duktes pagriebime emen dalibas, nugalawo, o awi neliai saw ramiai begiwen.

Negalema buwo to uszginecti Lenkams, kadangi kalbe-je teisingai, bet ant tesiben Taczewskis sziep uszklause:

— Teip, bet ar nors wienas likos suwiliotu ir nuzwid-utu klastingai? Argi tie kurie likos uzmuszti, nemire su kardu rankoje prie dangelio liuditoju? Galop paskutinis Zigfridas, budelis Jurando, ar ne giwas ir sweikas apliaudo Spikawa, nedatirens ne maziansios skriaudos?

Ant to jau mistras neradonieke tokio, kuom galetu sumuszti sziuos zodzius, ta grinausens teisiben, o kad prigtam iszwido, jog karalius Jagaila pradeda raukitis ir akis jio žiboti, antilo noredamas iszwengti rustibes jio. Nutarta pagaliaus kad abi szalis isziusius pasiuntinis sawo del ateminow nelais-wiu. Isz Lenkijos szalies tapo paskirti ant tokiu pasiuntiniu Meszkawickis, Taczewskis ir Zbiskuz isz Bogdanciaus.

Apie paskirima in pasiuntinius Zbiskaus, pasirupino jaunus lietuwiszkas kuningajskztis Jamontas. Wiliojis mat jis, jog jaigu Zbiskuz bus karaliszku pasiuntiniu weikiau at-duos jiam Križiokai jio dedziū, o prigtam linkejo, idant jau-das kareiwis turetu progą matimo križiokiskos galibes. Ka-ralius praszima sawo prieszalinio kuningajskzeio noriai isz-klause, kadangi jis buwens numiletinu jio ir wiso karaliszko dlawo usz jio geruma, linksnuma, sanjausninguma, patogun ir atwiruma, o prigtam niekad nieko del sawens neprazida wo karaliaus, o tik del kitu; tos jio gražios ipatibes suteiki-nejo jiam darwponu ir paties karaliaus meilen ir guodonen. Zbiskuz szirdingai dekawojo jiam usz jio gera linkejima del jio, kadangi dziaugesi, jog sawo sena dedziū tikrai atsiims no Križioku.

— Taw ne wienas, rasi, uzwidi, kad szalip, jio milistos karaliaus randiesi — kalbejo jiam Zbiskuz — bet tikrai usz-sielpnai ant to ir, rasi, wisi linki, idant kuoligiausiai butumai szalip karaliaus ir sawo gera szirdzia nesiliautumiai tarnawens žmonems; taw karalius usztki labiausiai o sanjausmingesnes szirdies, negut nieks kitas isz wiru nebeturu.

— Buti prie karaliaus gerai — atsake jaunus kunin-gajskztukas — wienok asz da linkeciau ir geisciau su Križi-kois pasiepti; kareiwu buti, ko taw uzwidziū, nes nesiki jau turejai ta smaguma muszitis su Križiokais.

Po walandeliai tilejimo dadawe:

— Komturis Torunius von Wenden'as pribuwo in czion wakar, o szedien grizsz atgal, keliausite ir jius drauge su mistru in Toruni ant nakwies.

— O potam in Marenburga?

— Teip in Marepili, nusiszkai pawadinus. — Ir prade jo juoktis.

— Netalimas tai kelias, bet ruksztus del Wokieciū, ka-dangi jie nieko nenaudojo ezionais ir su mekuo grizszta, o su Vitautu in netures smagumo. Rasi, jau jis surinko wias lietu-wiszka kariuimen in ir Zemaitijen traukia.

— Jaigu tik karalius jin szelps, kils didi kare.

— Duok Diewe, geidziū to asz kaip o ir wisi kiti ezio-nais. Ale nors ir karalius gailietis praliet jurias krikszeio-niszko kraujo ir dideles kures negumiditu, tai wisi suszelpis Vi-gauta piningais ir maistu, o ne be to, kad bent sauja lenkisz-ku kareiwu, kaipo ukwatinku, pas jin nenujotu.

— Be abejones. Rasi, patsai Zokonas usz tat karaliui karen iszluos.

— E, ne! — atsake Jamontas. — Pakol szis mistras gi-wens, nebus to.

Ir turejo tiesen tame. Zbiskuz pažinojo jau križiokiszka mistra no seniau, bet dabar keliaujent drauge su Meszkawic-kiu ir Taczewskiu szalip mistro, galejo geriau pažinti jin. Ir tikrai persitikirino, jog mistras Konradas von Jungengen'as newuwo žmogumi apmaudingu ir weidmanu. Turejo jis da-riti skriaudas, nes Zokono pamatai buwo tik wienu skriaudos turejo buti klastingu, nes klastas drange su mistriszkais žimiais apturejo, o no ankstibu metu pripratens buwo palaiki-neti tas tik usz politiszka gudriben Zokono. Bet bargun: nebu-wens ir baiminosi da kiek teisingistes Diewiszkos, o nega-lejens nuraminti puikibes aklos ir karsztu noru in wirszinin-ku Zokono, kurie geide karens su Jagailos galibia, kurie per sawo didziawimais nemate, kad karszeziawimasis galetu suteik-ti Zokonui dideli bledi, o rasi ir prapulti. Konradas von Jungengen'as, žmogum buwo silpno prigimimo, wienok permate gerai, jog da pirma prider susisprint pajiegas Zokono idant rizisztis stoti in grumen su Lenkija ir Lietuwa. Wienok nesuprasdams jio konturiam murmejo ant jio ir newuwo jio redimu užganedinti; pertai jis galuotiniai pradejens taiktintis pagal noru tokiu wirszininku. Tolima jau buwo toji gadine, kada esant mistru Zokono Winrichui Kniprode, Zokone wiesz-patawo paklumsnus ir teisingiste, nes walde jiuom geleziene ranka mistro. Laikuosia-gi Konrado Walenrodo*) Zokone wiskas pradejo giruoti, silpti, dingo paklumsnus zokoninku ipacz konturiu waldziai, todel uszstojens po Walenrodi, Kon-radas von Jungengen'as stengesi iszpradziū ramditi karszeziu-nus, stengesi kaip nors prasisaugot dideles kares, idant isz-wengti nelaimes ir apsaugoti no nuopolio Zokona, todel ne-priebetina, kad ir jis naudojosi bent isz dalies klasta ir nepilde wiszszkai teisingistes, ale wienok rupinosi inwestinti Zokone welei sziočia tolia teisingisten in twarka, idant sustiprinti pa-jiegas, idant iszwengti naminiu maistu, kadangi wisi kaip miedzionis teip ir kaimieciai, o newat ir kuningija mur-mejo ant konturiu waldziuos, ant nelabiszku annu, kurie slege liaudi be mielaszirdies, apilieszinejo storumis duokle-mis žmones, arba ir be reikalo jokio atjiomine nekarta no žmoniū paskutini grazi, iszspausdinejo aszaras, liejo krauja teip, kad aplink girdet buwo galema wienus waitojimus, rugo-nias, matiti wargu, o žmones pasirengen buwo dawesti link pastarjojens pasikelti priesaiz nelabaja konturiu waldzia. Jaigu newat labas Zokono prisakinėjo jiems, ipacz Zemaitijo, szwelniau elgits su žmonėmis, konturiam ir ant to bewiek bu-wo nejautrus, kurti

ISZ LIETUVOS.

Wiral, sekite szita mada! *Szueksena*, Raseinu paw. Pas musu wirtu nauja "mada", ir deku. Diewui, szki karta di-delei gera. Pradejo dadelinis patis mokitis rasiit. Mokinas jaunikaicziai ir meigaites, ne-pasiduota jiems net ir wisai suauge wirai, atlike "kantun-gas" (iosus) ir waiku burio te-wai. Wiens no kito gauna is-razsitas lietuwiszkas literas ir isz anu pradeda mokitis. Pra-dzia padawe A. P. jau wedes zmogus, turis apie 30 metu; jis iszmoko rasiiti per menka lai-ka, atilcio walandose. Jam at-siupie R. sawo ranka parasi-tus iszraszus ir reikalawo, kad pagal ta iszraszu P. mokitus rasiiti, da pridejojog tol ne-baszes jam laiszko, kol P. ne-atraszes jam sawo ranka pi-rmas. Nors P. lig tolaik nebu-wo no rankoje turejes plunks nos, bet netrukus menesini jau nuleido R. tawo ranka rasiiti laiszka. Dabar gi teip gerai ra-ezo, kad wisi negal atsiidwiti. Kiti gi pamate, kad iszmokti rasiiti ne teip jau sunku, pa-tis szoko mokitis, ir pasiseke jau iszmokinas pora deszim-ciu, o mokes gal da koks szim-tas.

Musu zmones pradeda bus ti isz miego, o atsiidubusis tuojaus pamato, kad reikia zmogaus arba maitina labai juoda. Ir mus zmones pradeda uziimti prekiutes. Kiti isz pre-kistes ne pralabo. Ruzas surin-kes isz prekistes sziek-tiek pi-nigo, uzsioje sawo plitnizcia, o Baisis masto net apie uzsioj-ma linu werpanosios maszinos tikt negal gerai apsteiurati, isz kur ima ira tokias maszinos pigiai parstraukti. Szia ziema wel St. Serapinas kartu su Pau lauskiu ir Geziunni pirko no Buewiczienes isz Judrenu gi-rios uz pusantro tukstancio rublu pelnai. Czia pirma kar-ta pirko musu zmones girrios pardawiniui.

Pilwiszkii miestelis (Se-napiles paw.) Uzgiwentas be-weik wienu zidu, kurie uz-siima wien tik prekiute ir ga-na puikiai jiems klojasi. Mat, Pilwiszkiai giulai labai geroje wietoje — arti gelezkelio sta-cijos ir Prusu sienos. Jawai per Pilwiszkii zidu rankas eina isz gana placios apigardos, o zasis eina per ju rankas netik isz Lietuwos, bet ir isz Masko-jos. Wiena zasu pirkli Bergmo-na net patis zidai wadina "za-su karaliumi", — mat jis pir-muciausiai pradejo gabenti zasis in Prusus.

Zidu krautuwiu ira kelios deszimtis, tarp ju gi tik duon-kepiu ira keturi lietuwiai ir wiensiens neblogai klojasi; ketu ri metai atgal duonkepiu bu-wo wieni tik zidai.

J. Kaczergiaus krautuwe gi wuoje jau bene szeszi metai, pereita pawasari iszstenge krau-tuwe tulas Januszaitis (Janu-sza, Januszewskis) isz Baltru-sziu kaimo Griszobudzio wal-se. Jisai dwideszimtu su wir-szum metu pragiwene Angli-joje; ten daug metu laike trak-tierne bet ne perwirs jam sekasi.

Policijos bicziunlis Szams ku wals. (Suw gub.) Uosupio kaime giwena ukininkas M. Ar-nastackas kuris patires bile-ka prieszinga waldziai, neuz-laiko slaptibei. Szai priwiesiu wiena atsitikima: Pagal zidu nusprendima turejo atbut ka-lejime dwi sanwates P. Bliu-dzins isz kaimo Klewines. Bet delei sawo reikalu P. B. ne-pribuwo ant insaktos dienos; wirszininkas atsiunte zensku-si idant pristatitu jin in kalejima bet P. B. pasislepe. Teip pra-ejo du, ar tris menesiai.

Wiena diena nuwejo ing Uo-supi pas wiena ukininka atlikti koki tai darba. Jam be dwi-ardbat atejo ukininkas Matjo-szius Arnastackas ir patires, kad P. B. da neatliko kale-jimo, ta pat diena nuwaziawes in miesta ir danasze apie tai wirszininkui. Tas pames zem skius atleke, kaip akis iszdege ale nieko nepaeme, nes P. B. gawo apie tai zinia pirmiau, o kad ne kas kitas apie tai pasa-ke wirszininkui, tai matit aisz-kiai isz to, kad parwaziawes dawe zinia wisam kaimui, kad apsiwergetu, nes busenti krata pas wisus.

Tai mat koki policijos bi-cziunli atsiranda musu tar-pie.

NERVITA PIGUEKOS.

SUORASINA SWEKATA, NUBILPREJIMAS IR FRAZULINIMA WIRSEKIMO. Gido usilpneja, pradima sekis, pradi-dama atimties ir wias ligas sauzgiasies Ira tai giduodel ner-wi ir cistinimo krau-jo. Sugadina bowa wejdams ir juobista. Per pacia 30 c. 6 ba-kelei uz \$2.50 su gwa-rancije igidimu arba sugadintu pinguu. Raskiiti po kningute

NERVITA TABLETS Extra macnos
Tuojaus pagali-Gido teingini Frazulinima drusimo, wari-cocle, pareis, paraliu ir perwirsine nau-dojimas tabako, opium arba gerimo. Per pa-cia usilpnejam bakkelei \$1.00 arba o-uz \$5.00 su gwarancije igidimu in 30 die-nu arba sugadintu pinguu. Adresas:

NERVITA MEDICAL CO.,
Clinton & Jackson Sts. CHICAGO, ILL.
Ant padawimo HAGENBUCH apieki Mahany City ir wiasu Bismarckwase Wadins Apiekiwase

Zinios wietines.

— Swietelis nuludiasit
— Diewas zino kadaj straj-
kas pasibajies.

— Geraj padari tiejeje, kat-rie iszwasziawo in kitur dar-bauti, ba jau du menesaj kajp strajkuoje o ne zinia kadaj bedarbes bus galas.

— Pujkios pleszkes su misingi-nejs ir nikelinejs papuoszajs pas Gruber & Co.

— Melines renka — pilni krumaj zmoniu.

— Biznej suwisu nustojo — wisi bedawoje, o jau ka salu-noose taj suwis tuszcsze.

— Kufaraj ir Walizos pigiause pas Gruberi & Co.

— Mansion Hoteli susibeczi-no wien agents su wienu biz-nieriu ant \$25 jog konwencija kurti ketina atsibut 17 szio me-nesio ne atsiubus, nes tas agen-tas twirtina jog gal kompai-jos sutiks su darbininkais priesz ta lajka. Diewe duok kad tas agentsas iszgrajintu tuos \$25 dol.

— Wisokiu masznelu, sku-riniu petneszu ir dirzu del bri-twu galite gautie pas Gruberi, 34-36 E. Centre Str.

PATIS TAJSIKITE CZEWERIKUS.
Lajka strajko galie uszedint keliolika centu teisingai atis gowerke. Turine padus no 5 lig 25 uz pora. Teipis gi peijt in plaktikus ir winia. Gruber & Co., 34 E. Centre uli.

Isz Lietuwiszku Kaimeliu.

SHEKANDOH, PA.

Wienas nugriebi, 2 dol. wie nos moteres taj kajp norejo west pas kun. prisiejgditi taj izdumi in nezinomas szalis.

— Oras grauzas, — tankej palije.

— Zmonelej nusimunia isz prie-zastes strajko, — wieni ejna in girre meliniu rinkti, kiti kazi-ruoje isz "pitro" ir isz kitokiu graju, ba piningelu ne turi, o ejnikio ant bargo ne nori traukti.

— Katrie turi piningu, taj sawo bodes szelpe ir lajkosi kiek goledami broliszkije mejljeje.

— Szorninkaj ir salunin-kaj, padari mizinga ir sutari ant bargo ne dawineti.

— Giwentojei Coal uliezios turejo mizinga ir iszrinkos ko-miteta isz penkiu, kad prazi-tu konsulio miesto, idant iszde-tu ta uliezia plitom.

Sparrows Point, MD. At szilo, — darbaj geraj ejna, — dirbo kas diena, uzdarbeje ne kokie, nes darbaj lengwi.

New Haven, Conn. Wis-
kas geraj ejna.

— Oras grauzas, dienos szil-tos naktimi palije.

— Darbaj dirbtuwese widu-tinej ejna.

Ira, ir tokiu szapu, ka sto-kuoje.

— Lietuwej wisajp gi-wuoje.

— Diena 4 july buwo dide-lis piknikas, kuri iszskeli Dr. Szw. Franciszkas, ant kurio grazej pasielgi ir pujku bizni padari.

— Praeja menesi buwo we-sejle lietuwiu su protestonka. Diewe padek!

Hudson, Pa. Oras buwo wesus, nes jau dabar szilta.

— Zmonelej trauke in kur-
kitur, tiktaj tiejeje likosi ka-gribus sersti.

— Gajta moterinkiu, ba grasziu pabajgi, taj aline ga-wene uszstojie ir dinerkes suru dijo be kabodamos ant wi-nies.

Bernice, Pa. Oras dreg-

nas, — kas diena palijs.

— Per Julaju swietelis bu-wo linksmas, ba gawo pininge-liu. Fajerkrekius spragino, net wienas anglikas likosi nuszu-tas per paloka, o ir wienaj mo-terej koja paszowi.

— Darbaj da wis po biski-kruta.

— Melines ant giaro prade-da atsiarsti o ir gribaj isz ze-mes lenda, tiktaj neira kada gribawimu usziimti.

— Jan ir merginu pradeda atsiarsti ir kajp girdeti, taj da-pora baczku partrauks.

— Nusiduokite wisi ant ge-ro alaus pas p. James Connor in Mildred, Pa. Ten wisada szaltas alutis ir rasite lietuwisz-ka gazieta "Saula" pasikaj-titi.

Utica, N. J. Darbaj widu-tinej ejna, pribuwusiem sunku ku darba gauti.

— Merginos labaj trokszta-wirnotis, bet kraucziukaj prie-to ne tikia ir suwis ne nori pa-czuotis.

— Strajkieriu nuolatos pri-buna.

— Pradejo upia kasti, o kad maszina per maza, taj ir zmoniu mazaj rejkalaueje.

Kenosha, Wis. Darbas ej-na net uze ir pribuwusiem grejt darba duoda.

— Lietuwii ira pusetinas bu-relis, tiktaj ne daug fameli-ju, taj wienoje grincioje buna po 15 maizawse, taj gaspadines mazaj pajsjo api burdingieriu, o blakiu lowose kajp weluin pekleje.

— Oras nekas, ba kas die-na geraj palije.

— Nawatnas dajgtas. Lietu-wiu daugie, o lajkraszciu teip kajp neira. Biedni sutwe-rimaj.

Braddock, Pa. Darbaj ge-raj ejna.

— Fabrika Cornegie dila-na, stato du nauju blast-forma-ce, prie kuriu dirba 150 zmo-niu.

— Teipis-gi Me k. O. H. Co. Statis didele fandra, jau kont-
raktoris dirba su 80 zmoniu prie iszliginimo duobiu, — dir-ba diena ir nakti, — tuojaus prades muriti palej Mongolej ufe.

— Kokis taj drejweris wa-ziawo skersaj gelezkelii, tame uzsioje pasazierinis trejnas ant 7 uliezios, pagriebe abudu ark-lus ir po wiena koja nuluazi Paliemonas nuszowi abudu ark-lus. Kajp girdeti, taj ira drejwerio kalte.

Wilburton, Ind. Ter. Dar-baj biski pasitajse, tiktaj ne-pilna lajka dirba o ir majnos-ne ira paretko. Kozna diena, kada atejni dirbti, randi uzgru-wuses, taj ir ne gali uzdirbti, ba uzima lajka iszwalimas szlejo.

— Oras grauzas, praecja ne-dele wisas dienas lijo.

Westfield, Mass. Darbaj ne szlektaj ejna,

— Diena 4 july nusken-do Jonas Wojewoda, 22 metu se-numo. Amerike pergiweno 1 meta, pajejo isz Kanno gub ir paties pawieto isz Kajmo Rugszonu, kur paliko tewelus nuludusius. Szczion-ki Ameri-ke turi broli Franciszku, du pusbrolius ir pusessere.

Szermenos atsiubuwo su mi-szom szw. ir kunas likosi su-detas ant katalikiniu kapiniu Smut. atm. Jonas buwo doraus giwienimo wajkinelis usz tat paliko po sawim dideli smut-ka.

Tegul diewas duoda dangu.

Franklyn, Wash. Dirba kas diena ir uzdarbeje ne szlekti.

— Usz tat ir gere pusetinaj, isz ko szinkorej ir szorninkaj turi aukso prispilia ne nazaj, ne rejkalaue waznot in Alas-ka aukso jezskoti — in stuba atnesza.

Centurei, W. Va. Oras sziltas — tankej palije.

— Dirba kas diena ir kas pribuna darba gauna, tiktaj ne labaj megsta dirbti.

— Lietuwii ira 6 familijos, pawieniu in 50.

— Norint karczemu weira bet alaus ira inwales, teip pri-sieria kajp giwule rimawo-
jesi.

— Ira dwi partijos Lietu-wiu Kausiskiej ir Suwalkisz-kej pribuwusis isz Shenandoah taj be palowos edasi.

— Pasakikite Szeszpirsz-cziuj idant su iwetima motere ne giwentu, ba netrukus pri-bus "Baltruwiini" taj atskirs. Tegul jis atsiemna ant sawo locnos pacziosir wajku.

Mt. Carme, Pa. Ne zino-mos ipatos padjo daug dina-mito po namu James Fitzg-bbons ir Martino Szook formo naj Richardo Kasiklo. Dina-mitas eksplodawojo, nunesze porczius ir sudauze wisus lan-gus.

— Kuningaj Maciejew-skis, lenku parapijos apsirgo ant rauplu gaudamas ta liga lajke atankinimo, ipatos ser-gantes ant tos ligos.

Scotije (Anglijos).

Oras wesus norint jau 22 diena June.

— Darbaj wisur menki ir-mazi uzdarbeje, taj ir Lietuwej tikiau apsiejna, negu praecja meta, nes da kajp kada wejo padaro.

Sunku isz warnos padariti karweli, teip ne gali noret, kad isz Lietuwio butu dawad-nas zmogus, o kad da turetu ragus taj wieni kitus uzbadi-
Daugiause pridriba hecu Bondvill Parke.

— Darbaj prie anglu po ze-me. Tiktaj tas geraj, jog Bond-vill Parke paliemonas narsus, taj kajp lietuwis parwede pa-liemonu, turi tuojaus tas par-wedikas nusamdiiti karieta del kaltiniko, nuwezti in pilka maza, kajp koki pona — karie-toje, skundikuj kasztuje 5 szil-lingaj, kaltininkas tiktaj bans me uszmoka, taj biski apstoj-o szaukti paliemonu. Usz-tat pa-liemonas samdo karieta, ba jau nusibodo nuolatos wajkszine-tu ant paszaukimo Lietuwii.

Isz Balseles Kaczergieni jau treeziu kartu no sawo wiro pa-bego su Ulewiczium.

— Karemores bobos lig bis-ki susiwaldi ir jau wajdu ant uliezios nekele, tiktaj Staniene sawo pasitumo nepameta.

Moterikes pastajsiakite, ba jau rengesi in kelone "Baltru-wieni" su kocziolu jau badaj ir szipkorte nusipirko.

Ant "Tewynes" kopo.

PRISIUNSTA.

Susiwiwienimo tautiszko-ja ira panaszi inredne lenkiskam Narodowam Zwiaskun, kur zmonem krikscionizim pripa-zista sawines luosilom, ir wis-ka guodoja, kas ira gero ir krikscionizisko, wiska neken-czia kas ira pikto. Tiek szio ni tarpu tik man suprantama apie abudu Susiwiwienijus.

Treccioj prisiejo ant pomie-ties pamietiti Susiwiwienijima Lietuwiau Laiswamaniu.

Tas Susiwiwienias nesza uzwardi nors neblaga, nes lais-wai maniti, nesuwarzaiti miste-tie, ziurint turi tesa koznas zmogus, bet isz jo platformos ant kiek toke matii, tai ten laiswe per kieta, nes gera nors geriausiagji katalikajie wargei sawo eilems priinti, arba pirmiau mazu neaplenstu.

Antra, tas Susiwiwienijas ira toji pati inredne kaip ir Te-wines Miletoju draugistes tik tomi skiresi, kad labai toli wieni no kitu ju miriai.

Tiek to, tegul laiwingai ten giwuoja tos inrednas, o kiek asz manau apie jais tiek sa-
kau.

Griztu wel ant kopo "Te-wines". Paminea buwo "Zwaigzdeje", kad "Tewine" inpuole in letargalik ant wie no meto.

Jau tik negali luti teiseib! kas numies, tas nadgija, teip ir "Tewine" kad umire, ma-szinos parsiduoda literos pas Radzewicziu susids in tt. ir tt, tai nerek ne saplioti, idant kada uers atgitu.

Czion bus teip; maszinu p. Stagarui nereikia jis jais turi, reikia maszinas prduoti kad uzeme wieta nestwetu dikos; literu p. Stagaru dabar teip-gi nereikia bus sedetos pas p. Radzewicziu teipligei kaip ir pas p. Stagaru; seisgi laikas, baig p. Stagaras Dawadku Zi-watus, sustos iszedineti "Dir-wa" tad p. Stagaras iszleis

nauja laikraszti bet ne "Tewi-ne" agdidis, susigadnes padetos literos ir kiti drukarnes rakan-dai ir delto literos neparduo-damos.

Czion mislis gema kur pa-des "Tewines" spaustuweje isz laikitas nemezame skaitliue knigas, turbut bus ju zmonem in pelem, bet saugok Diewe kad ne teknu isz dides priu-ziros pelem kniginas tikrasis S. L. A. . . .

"Tewine" iszeidinedama pri-gelbejo dangel in "Dirwai" nes statiti literos in "Dirwa" tai pusiam dainom nereikejo, jais tik iszeme isz "Tewines" su-lauze pagal forma "Dirwos", ir waliai atspaudino in "Dir-wos" kniga, ir atliktas kriuk-is.

Kasztai mat Susiwiwienijimo Lietuwii Rimo Kataliku isze-leidimui "Tewines", prigelbe-jo ir "Dirwai", nes zecerai uz statima d a i n u uzmokestie-reikalaut negalejo, nes siki uz mokejo kasa S. L. R. K. A., o p. Stagaras argi uz "Dirwa" no iszeleistoju nieka neme?

Biznis tai biznis! Biznis "Dirwa", biznis w i s i k i r -w e i i n w i e n a k i r w i !

Asz szita raszta raszidams, remikus ant gruu faktu praeti-
ter, ir misliju kad ka sakau, tas stosis ir ateiteje; nors esu senas, bet maz salauksiu pama-titi kaip bus, o jaigu mirsiu tai matis mano teiseibe likusie-je; praecius klitius jau gi wi-si mateme.

Beje — abieju Susiwiwieni-ju prezidentai nauji, duosis matiti, ar nepirlinks prie ju kokia szmekszta su pakuriti-mais netikusais?

Duok Diewe pasisekima, ir dwase Szw. kad moku te nauji wadowai apsisaugoti no neramiu szmekszlu, ir kad wis kas iszeitu abiem Susiwiwieni-jam ant dziaugsno ir naudos.

Czion be to reikia amitti, kad szmeksztas gundanczias prie pikto, gali isz dalies pa-justi kiti sanarei komitetuose, taigi priwalo stoti kuowekiau-sei apgnime, idant inrednes nepakroptu isz tikruju weziu in bala.

Czion isz dalies kad ir po laikui, apgalistaiti reikia pli-zimas S. L. A. in dwi pusi ir mirio "Tewines" kuri kliwu in kapus da per jauna, nes bu-tu kaip ziurint galejus da tar-nauti S. L. R. K. ir kitiem zmonem, bet kad literatai ja inwure in dziowa, galop turejo mirti, tai isz to nesztant buwo niekas izgibel.

Ant jaunos "Tewines" kopo. Nesulanksim zaluojent la-pu.

Guodotinas p. Baczanskas! neatmeti mano raszteliu nie-kad, teiks isz szita neatmet, bet patalpint in "Saula" nes asz ji rasziau da per strai-ka turedams laiko, aplinkibes ne-ismisliju, bet seniau isz lai-kraszciu ir pazwalgu, nesilai-kidams jokios puses tik teisi-be.

Tegul Diewas palaimina giwuot abiem Susiwiwienijam, ir "Saula" teiseibe garsiat!

Kam gal szis straipsnas ma-no nepatiks, bet asz kitap ne-galiu kaip tik teiseibe pasakiti. Senas Gloweros Mainieris.

Trumpi Telegramaj.

Pittsburg, Liepos 7 — Mies-te Pittsburge pasidare labaj szilta isz ko jau 6 ipatos likos uzmusztos saules spinduliais.

New York, Liep. 7 — Kokis taj ne pazinstamas zmogus, wa kar po piet, nuszoko no Brooklyno tilto in wandeni. Darbinukaj no lajwelio, ku-ris apie ta lajka ejo po titlu, numete jiam wirwe bet tasai ne norejo gelbetis ir tuojaus nuszkando.

New York, Liep. 8 — Sze-dien 8 ipatos numire nog karsz-to oro.

Dakesne. Pa. — Liep. 9 Jurgis Dezuika likos uzmusz-tas, o keturi kiti bajseje suzeji-ti per eksplozija dinamito ku-ris uszidege nok karszto farni-so.

Penki uzmusztai per perkuna
Offerman, Ga. July 8. — Laj-ke darbo prie statimo ir uztrau-kimo telegrafiniu dratu, del Southern Bell & Tele. Co. uze jo szturmas su zadjajais ir per-kunais, Trenke perkunas in darbininkus, uzmuszdamas net 5 ant kart.

Apie Strajka

Wilkes Barre — Prezidentas Micelisis sugrizo isz New Yorko kuris kalbejo ir matesti su H. White sekretorium N. G. W. of A. kuris prizadejo jog jiu unija duos pagialba jaigu strajkas ilga testuti ir jaigu ant konwencijos 17 Liepos ne-gales iszszaukt minksztu angliu darbininkus ant strai-ko Bet Michelis neprieme da tos pagialbos sakidamas, jog da tur iszsko uzilajkit.

Sekretorius White sako: — jaigu iszszauks minksztu angliu darbininkus 17 Liepos taj didelai klajda padaris ba tie tur agrimentus padaritus ir jaigu darbinukaj agrimenta sulauzis taj ir kompanijos ne-noretu iszpindint to kas ira ant agrimento, ba toks agrimentas ne turetu dangiau wertes.

Sudzia Pakajaus
R. T. Lewis,
—) Skwajeris: (—

Turedamai rejkalus kajpo prowas, pertaszimo locnasties, paliudimius ir kitokius dajtus nusiduokite pas jin.

Kur buwo skwajerio May ofisas.

MAHANY CITY, PA.

SENIAUSES
GROSEKSTORIS IR
SALUNAS

A. Daniszewicziaus
628 & 630 W. Centre St.
MAHANY CITY, PA.

Geraiat ir sweteliam taworaj del walgio (Lajka) wisoki kwietieni ir rugine. Mena swetelie ir rugine. Cukrus, kawa, arbata, Rastikos, Gwas ir tt. Kas perka uz piningus gawe daug pigiau. Alus ir atlika gora jog po figermai zmogus buna swiekas. Kaip zwie-
Pasawa! sena palietima o kas kara atlika-ta taj to negalime! neuzmestkie!

GROSEKSTORIS PAS
A. M. Margewicziu
323 E. Centre, Shenandoah, Pa.

Alus, Mena, kawa, arbata, Cukrus ir tt. Teipis gi gali gati wisoki kwieteniz-bakalo, plonu popierelu ir gatawu glazu papierosima o ir mazinikes dirbimo pa-peru. Silkes zeliobis ir balta lei-Europos pargabentis. 3-32-00

LIETUWISZKAS BUCZERIS
M. KUZMINSKAS,
44 W. CENTER ST. MAHANY CITY

Mena wisada swetelie galwine, wenszina wel in kiauolas, DESZEROS IR KUMPEJ swietzi ir rukti pargabenti in garingianu-
wieszicini.

Kas karta atje-
Tas ne pelka.

GABRINOS KALIFORNIOS GIUDULIS

Parduodame ir siuncziam in wisas dalis Amerikos nuc wisokiu uzsimenėjusiu ligu. Raszidams gromatas indekit uz 26 marke del atsakimo. Teipogi turime Kalifornijos giduoliu del auginimo plauku in no slin kimo planku, no plalaiskanu ir no papuczeku.

W. K. SZEMBORSKIS.
44 Wilham St. New Britain, Conn.

NO \$5 IGI \$40
MAJNINES MASZINOS

Ir kitoki rejkalingi prietaisaj ran-das pas mus ant parawidimo. Teip-pow-gi pristatom kofa daleli maszinos norinta koki padirbimo.

Parduodame pikos, adatas, dilus, skrepius, skwibus, knatus, popie-
ra ir t. t. Parduodam Pazuro ir o senas pajosjom.

W. MORGAN,
16 N. Main Mahany City, Pa

J. A. Mandura

135 S. MAIN ST. — SHENANDOAH, PA.
Didziause ir Pigiause Fab